

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช
บนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู*

The Development of Competency-Based Learning Management by Applying
the King Rama IX's Philosophy Based on the Local Identity to Enhance
Competency of Student Teachers' Learning Management

กมลฉัตร กล่อมอิม

Kamolchart Klomim

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Phetchabun Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: kamolchart.klo@pcru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นงานวิจัยและพัฒนา กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้สถิติทดสอบแบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่าการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ คือ (1.1) หลักการ (1.2) วัตถุประสงค์ (1.3) สารการเรียนรู้ (1.4) กิจกรรมการเรียนรู้ (1.5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ระเบิดจากข้างใน ขั้นที่ 2 มีส่วนร่วม ขั้นที่ 3 องค์กรวม และขั้นที่ 4 สะท้อนองค์ความรู้ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า (3.1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (3.2) นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ (3.3) นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ: การพัฒนา; รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ; ประยุกต์ใช้; ศาสตร์พระราช; สมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้; พื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่น

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to study the basic information for developing the learning management model; 2) to create and examine the quality of the learning management model; and 3) to study the results from experimenting the learning management model. The study applied a research and development method. The target group was acquired by way of purposive sampling and consisted of 200 student teachers from the 3rd year of Education Faculty at Phetchabun Rajabhat University during the academic year B.E. 2563. The obtained data were analyzed by mean of the one sample t-test.

From the study, the following results are found: 1) The basic information for developing the learning management model found that the curriculum analysis, learner analysis, and the learning management plan all have a high level of propriety; 2) The results from creating and examining the quality of the learning management model found 5 components which are: (1.1) principles, (1.2) objectives, (1.3) learning content, (1.4) learning activities, and (1.5) evaluation and assessment of learning outcomes. From the study, it is also found that there are 4 steps for organizing learning activities which are: 1st step is the explosion from within, 2nd step is participation, 3rd step is holistic approach, and 4th the reflection of body of knowledge; and 3) The results from experimenting the learning management model found as follows: (3.1) after studying according to a model, student teachers have a higher level of knowledge and understanding in learning management than before, with statistical significance at the .01 level, (3.2) student teachers have an 80 percent higher competency to design the learning management after studying according to a model, with statistical significance at the .01 level, and (3.3) student teachers have an 80 percent higher competency to write the learning management plan after studying according to a model, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Development; Competency-Based Learning Management; Application; King's Philosophy; Competency in Learning Management; Local Identity-Based

บทนำ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-พ.ศ.2580) ได้ระบุไว้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่ เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ

ประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) ที่มุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้น

นอกจากนี้ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) ได้กล่าวไว้ว่า ประเทศมีความประสงค์ให้เกิดคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน (Learner Person) เพื่อสร้างงานและ คุณภาพ ชีวิตที่ดี หมายถึง เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และ มีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักรักษ์และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิต และคุณภาพชีวิต ที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม 2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์ นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หมายถึง เป็นผู้มีความทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาด ดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาส และมูลค่าให้กับตนเอง และสังคม 3) พลเมือง ที่เข้มแข็ง (Active Citizen) เพื่อสันติสุข หมายถึง เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติ บนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียม เสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศไทย ยังคงประสบปัญหาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ให้เป็นไปตามเป้าหมายและเป็นรูปธรรม ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต้องมีแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่ต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายคือการยกระดับคุณภาพของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นฐานสมรรถนะเป็นหลัก สถานศึกษาต้องจัดรูปแบบและระบบการเรียนรู้ให้มีคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการยกระดับการศึกษาโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในบูรณาการอัตลักษณ์พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยใช้เทคโนโลยีในการยกระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่นำไปสู่สร้าง

ทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ของนักเรียนโดยเฉพาะระดับประถมศึกษาที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างความเป็นเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 เพื่อลด ความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่ นโยบายการศึกษาในระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

นอกจากนี้วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในการ ดำรงชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่างๆ ตลอดจน อุปกรณ์เครื่องใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเครื่องมือและ ผลผลิตต่างๆที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงานเหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้ วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม ทักษะการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมี ภาวะผู้นำ เป็นต้น ซึ่งทักษะเหล่านี้จะสามารถเสริมสร้างความเป็นเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ ทักษะ การคิดขั้นสูงและนวัตกรรม ซึ่งสามารถใช้การคิดเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีการคิดให้รอบคอบก่อนการ กระทำบนฐานข้อมูลที่เพียงพอที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะการทำงาน แบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำเป็นทักษะในการทำงานกลุ่ม ทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วม ทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง โดยการสนับสนุน ช่วยเหลือ ขจัดปัญหา แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และความ คิดเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกันและปฏิบัติตามบทบาทเพื่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด มีความ เป็นผู้นำและใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถแก้ปัญหาและนำกลุ่มให้ไปสู่เป้าหมายซึ่งมี ความจำเป็นอย่างยิ่งในอนาคตที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านอื่นๆตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Education Council, 2019; Lomakun, 2017; Paison, 2015) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี ที่จะ สามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สอดคล้อง กับ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) ได้ระบุในหลักการ สำคัญของแผนพัฒนาฯ โดยยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้ เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและ การบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความ เป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิต ที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีความหลากหลายด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น เช่น มะขามหวาน ไก่ย่าง วิเชียร ขนมจีนหล่มเก่า จักรสาน การทอผ้า อโวคาโด ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวลิ้มผิว เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ เป็นองค์ความรู้ภูมิปัญญาสำคัญเพื่อการอนุรักษ์และต่อยอดผลิตภัณฑ์โดยนำผลผลิตไปแปรรูป สร้างโอกาส สร้างอาชีพ สร้างรายได้หมุนเวียนในพื้นที่ตนเอง

นอกจากนี้ จากคำแถลงนโยบายการจัดการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2021) ได้ระบุ หลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick win) ของกระทรวงศึกษาธิการ

ปีงบประมาณ 2564 ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวเป็นการประยุกต์ใช้ปัจจัยที่อยู่ภายใน เช่น ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆให้เกิดผลการปฏิบัติงานและประยุกต์ใช้สถานการณ์จริงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่น โดยการนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์สร้างอาชีพ สร้างรายได้และมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลักและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการในขณะเดียวกันผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนรายวิชา วิทยาการจัดการเรียนรู้ EDCI102 ซึ่งเป็นรายวิชาชีพครูโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตามความต้องการของผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่อไป

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชabenพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูจะเป็นอีกหนึ่งรูปแบบและระบบการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อคนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้นต้องอาศัยวิธีการที่เป็นกลไกสำคัญให้เกิดรูปแบบและระบบการเรียนรู้ที่เห็นผลเป็นรูปธรรมที่สามารถนำไปสู่การยกระดับการศึกษาไทยให้สามารถเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง สามารถเป็นต้นแบบที่สามารถยกระดับให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชabenพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
- 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชabenพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
- 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชabenพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ คือ

ขั้นตอน 1 การศึกษาด้านเนื้อหา เอกสาร แนวคิดทฤษฎี ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชabenพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ครอบคลุม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนามเพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ดังนี้

- 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด
- 2) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินสมรรถนะ และแบบทดสอบ ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้และแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ (1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์(หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 เรื่อง กลยุทธ์การสอน (2) คณะกรรมการคุรุสภา (2556) เรื่อง สารระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูและ (3) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) เรื่อง หลักการทรงงาน จำนวน 23 ข้อ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา 3) นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุง และจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

- 2) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาศรี เพื่อประเมินองค์ประกอบของคู่มือการใช้และแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบบประเมินทั้ง 2 แบบ มีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 2.1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทำการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2.2) นำแบบประเมินทั้ง 2 แบบ ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทำการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 2.3) นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการ

จัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.7654 วิเคราะห์ผลและการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขและ 2.4) จัดพิมพ์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปเล่มสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 3.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3.2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 3.3) สร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช 3.4) นำแบบทดสอบไปตรวจสอบหาคุณภาพขั้นต้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัย (Objectivity) ของข้อคำถาม 3.5) นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 3.6) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและ ค่าอำนาจจำแนกที่มีการกำหนดเกณฑ์ระหว่าง 0.20 - 0.80 ซึ่งได้ค่าความยากง่าย (P) 0.25 - 0.89 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 - 0.60 ได้ข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ

4) แบบประเมินสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 4.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อกำหนดประเด็นการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การวิเคราะห์ภาระงาน การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน 4.2) สร้างเกณฑ์แบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งมีการให้คะแนน โดยเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบจะมีลักษณะเป็นการให้คะแนนในแต่ละข้อแบ่งเป็น 3 ระดับ และ 4.3) นำแบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

5) แบบประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 5.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 5.2) กำหนดประเด็นสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู 6.3) นำแบบประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล คือ ดำเนินการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติที่ใช้ในการกำหนด ดังนี้ 1) นักศึกษาวิชาชีพครูคณะครุศาสตร์เรียนหลักสูตร 4 ปี และ 2) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ แบบแผนการทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (The Single Group, Posttest-only Design)

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย คือ 1) เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่ แบบสองกลุ่มสัมพันธ์ (Dependent Samples t-test) 2) เปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ของ

นักศึกษาวิชาชีพรูเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test) และ 3) เปรียบเทียบสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรูเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู พบว่า ผลการศึกษาความต้องการในพัฒนาสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู มี 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรู สรุปได้ดังนี้

1.1.1 เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรูในด้าน การสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกและเจตคติต่อวิชาชีพรู

1.1.2 เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรูในด้านการ วิเคราะห์หลักสูตรให้ทราบถึงเป้าหมายของการเรียนรู้

1.1.3 เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรูในด้านจัดให้ มีรายวิชาที่ส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดเทคนิค วิธีการ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่างๆ หลากวิธีเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดได้บูรณาการองค์ความรู้ ออกแบบวิธีการ

1.1.4 เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรูในด้านทฤษฎี และปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติทำได้จริง

1.2 ผลการศึกษาการดำเนินกิจกรรมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพรู สรุปได้ดังนี้

1.2.1 การวิเคราะห์หลักสูตร นักศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง รวมถึงปัญหาการจัดการ เรียนรู้ในปัจจุบันเพื่อนำมาเป็นข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.2.2 การวิเคราะห์ผู้เรียน นักศึกษาวิชาชีพรูวิเคราะห์ผู้เรียนในด้านความรู้เดิมของผู้เรียน ความพร้อมและทักษะในการเรียนรู้ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยของผู้เรียน

1.2.3 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพรูจะต้องกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ที่มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา และพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจต คติ

1.2.4 การกำหนดเนื้อหา นักศึกษาวิชาชีพรูกำหนดเนื้อหาถูกต้องและสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา

1.2.5 การวิเคราะห์ภาระงาน นักศึกษาวิชาชีพรูวิเคราะห์การกำหนดชิ้นงาน/ภาระงานอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มีชิ้นงานหรือภาระงาน เช่น งานเขียนแผนภาพการพูดรายงาน สิ่งประดิษฐ์ แฟ้มสะสมงานที่แสดงร่องรอยหลักฐาน

1.2.6 การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพรูกำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอนในการจัดกิจกรรม สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2.7 การวัดและประเมินผล นักศึกษาวิชาชีพรูกำหนดการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2.8 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพรูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) สื่อการเรียนรู้ 6) กำหนดวิธีวัดและประเมินผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู พบว่า จากการนำแนวคิดทฤษฎีและประเด็น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักทรงงาน จากผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสรูปผลได้ดังนี้

2.1) ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของรูปแบบ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดผลและประเมินผล โดยดำเนินการตามกระบวนการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนที่ 1 ระเบิดจากข้างใน (Blast from the inside) ขั้นตอนที่ 2 มีส่วนร่วม (Participate) ขั้นตอนที่ 3 องค์กรรวม (Holistic) ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนองค์ความรู้ (Knowledge of Reflection)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู พบว่า จากการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาชีพรูที่เรียนรายวิชา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ EDCI 201 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 200 คน ซึ่งปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

3.1) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู ปรากฏผลตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	t	p-value
ก่อนเรียน	200	30	14.93	1.07	10.83	205.79*	.00
หลังเรียน	200	30	25.76	1.22			

*p<.01

จากตาราง 1 นักศึกษาวิชาชีพรู้มีความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.93 คะแนนและ 25.76 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรู้มีความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

3.2) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู้ ผลปรากฏตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียน กับเกณฑ์ ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\mu_0(80\%)$	t	p-value
หลังเรียน	200	30	26.24	1.16	24	27.27	.00

*p<.01

จากตาราง 2 นักศึกษาวิชาชีพรู้มีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.24 คิดเป็นร้อยละ 87.46 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรู้มีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

3.3) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู้ ผลปรากฏตามตาราง 3 ดังนี้

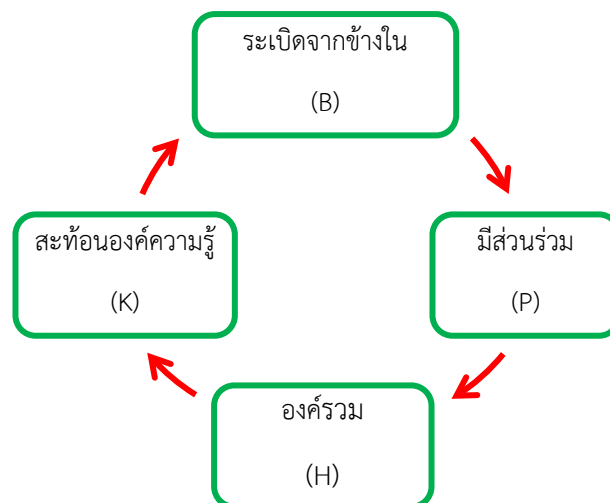
ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\mu_0(80\%)$	t	p-value
หลังเรียน	200	30	26.04	1.25	24	23.05*	.00

*p<.01

จากตาราง 3 นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.04 คิดเป็นร้อยละ 86.8 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพที่ 1 BPHK MODEL: รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชชา

ขั้นตอนที่ 1 ระเบิดจากข้างใน (Blast from the inside) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้เกิดความสงสัย ใคร่รู้ ทบทวนองค์ความรู้เดิมโดยผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อระบุถึงข้อสงสัยใคร่รู้ ทำทนายผู้เรียนเชื่อมโยงกับความรู้นใหม่

ขั้นตอนที่ 2 มีส่วนร่วม (Participate) เป็นขั้นตอนร่วมกันวางแผนดำเนินงานบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สืบค้นหรือเสาะแสวงหามาได้ แบ่งกลุ่มปฏิบัติการในการดำเนินกิจกรรมเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นและเคารพในข้อคิดเห็นที่แตกต่าง สร้างทางเลือกในการทำงานและประเมินทางเลือกเพื่อดูความเป็นไปได้ และพิจารณาโอกาสสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 3 องค์กรรวม (Holistic) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สืบค้นหรือที่จะเสาะแสวงหาโดยประยุกต์ใช้สื่อ เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีค้นหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการเรียนรู้แล้วรวบรวม สรุปประมวลความรู้โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย อาทิ การสืบค้น สอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ทดสอบ

ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนองค์ความรู้ (knowledge of Reflection) เป็นขั้นตอนประเมินผลงานหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม ปรับปรุงพัฒนางานให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยการรักษาจุดแข็งและปรับจุดอ่อน ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว การสะท้อนองค์ความรู้เป็นการทบทวนสิ่งที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละคน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชอาษาบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรู ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์ การศึกษาแนวคิดทฤษฎี ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักทรงงาน 23 ข้อจากผู้ทรงคุณวุฒิทำให้ได้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชอาษาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญจากแนวคิดทฤษฎี ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริงเพื่อใช้ในการออกแบบในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยมีเป้าหมายของการเรียนรู้ให้ผู้นักศึกษาเกิดสมรรถนะการเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้ผลเป็นรูปธรรมคล้องกับงานวิจัยของ Kajeefar (2017) พบว่าการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการศึกษาของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ariya (2016) พบว่ารูปแบบการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์จากผู้ทรงคุณวุฒิและการทดลองนำร่องเพื่อดูความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติดังนั้นจึงทำให้มั่นใจได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wetchateng (2018) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ขึ้นไปและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumchai (2020) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเองและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา

3.1) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียนพบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีความรู้ความเข้าใจวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.93 คะแนนและ 25.76 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์และทดลองใช้กับนักศึกษาซึ่งดำเนินการด้วยระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) แบบเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อให้ผลของการวิจัยมีความตรงและความน่าเชื่อถือสามารถนำผลการวิจัยที่ได้นำไปประยุกต์ใช้ได้จริงต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chumchai (2020) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเองและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sosata (2017) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.24 คิดเป็นร้อยละ 87.46 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เป็นผลจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนำแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาส่งเสริมกระบวนการต่างๆที่จัดให้นักศึกษาเป็นการพัฒนาสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lahtam (2020) พบว่า ข้อมูลความสามารถในการคิดออกแบบการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 86.78 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

3.3) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.04 คิดเป็นร้อยละ 86.8 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lahtam (2020) พบว่า ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.42/86.78 และสอดคล้องกับ

Chumchai (2020) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเองและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเองและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 81.04 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ที่เป็นดังนี้เพราะว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชชาติที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามที่กล่าวแล้วนั้นและในองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชชาติบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูผู้วิจัยมีข้อค้นพบในการวิจัยและข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นบางประการ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่จะนำงานวิจัยไปใช้ศึกษาในลำดับต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย ก่อนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชชาติบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นไปใช้ผู้สอนควรศึกษาแนวการสอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาควบคู่กับการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

1.2 จากผลการวิจัยความรู้ความเข้าใจวิทยาการจัดการเรียนรู้ของการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะควรจะทำให้ความรู้เบื้องต้นของหลักการศาสตร์พระราชากับนักศึกษาให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำหลักการที่ได้ปรับประยุกต์ใช้ในกิจกรรมอื่นๆ

1.3 จากผลการวิจัย สมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ของการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะควรกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการกำหนดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพจริง

1.4 จากผลการวิจัยสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ควรให้ผู้เรียนฝึกประสบการณ์เขียนแผนจัดการเรียนรู้ด้วยการกำหนดโจทย์หรือประเด็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชชาติบนพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่นโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อทดลองว่าวิธีการสอนอื่น ๆ สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

2.2 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับพื้นฐานอัตลักษณ์พื้นที่ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับวิชาอื่นๆเพื่อเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถานศึกษาที่สังคมต้องการ

References

- Ariya, K. (2016). A Development of an Instructional Model Based-on Differentiated Instruction Approach to Enhance the Ability of Learning Management Design of 21stCentury for Student Teachers. *Journal of Rajabhat Lampang University*, 5(2), 1-17.
- Chumchai, J. (2020). The Development of Instructional Model that Enhance the Creation of Self-Knowledge and Scientific Process Skills on Atmosphere in Science Strand for 1st. Mathayomsuksa. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(3), 995-1010.
- Jarutkamolpong, S. (2020). Learning Model to Promote Teacher Students' Creative Thinking for The 21st Century Learning Innovation Design: Faculty of Education Nakhon Phanom University. *Journal of Education Prince of Songkla University*, 31(2), 60-61.
- Kajeefer, K. (2017). *Implementation of Sufficiency Philosophy for Education Management of Buriram Province Office of The Non-Formal and Informal Education*. (Master's Thesis). Buriram Rajabhat University. Buriram.
- Kulnattarawong, T. (2018). Development of Adaptive Web-based Learning System on Mastery Learning Concept with Scaffolding to Enhance Learning Achievement of Undergraduate Students. *Journal of Education Prince of Songkla University*, 29(3), 51-53.
- Lahtam, P. (2020). Project-based learning management with academic achievement in food preservation, learning subject Career and technology for students in Mathayom Secondary 1. *Journal of Education Prince of Songkla University*, 31(3), 184 -188.
- Lomakun, P. (2017). *Implication of Sufficiency Economy Concept in Daily Life of Residents in Si Racha District, Chon Buri Province*. (Master 's Thesis). Burapha University. Chon Buri.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National Strategy (2018-2080)*. (1st ed.). n.p.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2008). *Learn the Principles of work in His Majesty*. Bangkok: Company 21 century Cenjury.
- Office of the Education Council. (2018). *National Educational Standards*. Ministry of Education. (1st ed.). n.p.
- Office of the Education Council. (2019). *Guidelines for developing student competency Basic Education Level*. Ministry of Education. (1st ed.). n.p.

- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Education Management Policy statement*. Ministry of Education. (1st ed.). n.p.
- Paison, A. (2015). *The Curriculum Development to Promote Learning and Innivation Skills of Primary Teachers Based on Professional Learning Community in Teacher as Researcher*. (Doctoral Dissertation). Mahasarakham University. Mahasarakham.
- Royal Thai Government Gazette. (2018). *National Strategy 2018-2037*. Office of the National Economic and Social Development Council. (1st ed.). n.p.
- Sosata, H. (2017). *Effect of Concentrated Language Encounters Adapted (CLEA) Model of Teaching on Thai Reading Skill of Illiterate Grade 5 Students*. (Master 's Thesis). Songkla University. Songkla.
- Wetchateng, S. (2018). Instructional Development Model by Brain-Based Learning in order to Enhance Reading Skill and Spelling Writein Thai Language for Grade 1 Students. *Journal of Education Prince of Songkla University*, 29(3), 72-77.